BUTTONARIUM
OGÓLNOPOLSKA
@ KOLEKCJA GUZIKÓW

www.buttonarium.eu

Karta katalogowa guzika btrm006814

Dane szczegółowe

Właściciel:	**spid3r**
Kraj:	**Polska**
Okres historyczny:	**Królestwo Polskie (Polska)**
Znaleziono:	**b.d.**
Materiał awersu:	**mosiądz**
Materiał rewersu:	**g.jednorodny**
Wykończenie:	**złocony**
Sygnowanie:	**MUNCHHEIMER?**
Wytwórca:	**MUNCHHEIMER ?**
Średnica:	**brak danych**
Typ uszka:	**drut**
Rant:	**●---**
Profil:	**| - jednowarstwowy, płaski**

Występujące elementy

- korona [otwarta; 9-pałek]
- napisy na awersie
- tarcza

Przeznaczenie

- szlachecki

Ostatnia aktualizacja: **2016-09-02 20:37**

Opis guzika btrm006814

Polski guzik liberyjny - polskiej produkcji (herb na tarczy herbowej)
© *buttonarium.eu*

Awers przedstawia polski herb szlachecki Pilawa, powyżej herbu znajduje się dziewięciopałkowa koroną hrabiowską z klejnotem w postaci pióropusza z pięciu strusich piór, herb został otoczony wstęgą z napisem: SCUTUS OPPONEBAT SCUTIS, czyli Tarcza przeciwko (opiera się) tarczy, na obrzeżu guzika brak wypukłego rantu.

Ciekawostka
Według materiałów źródłowych dewiza rodziny Potockich brzmi: Scutum opponebat scuto - czyżby wystąpił tutaj błąd pisarski?

Wikipedia.pl - Pilawa (herb szlachecki)
Wikipedia.pl - Potoccy herbu Pilawa
Wikipedia.pl - Lista polskich rodów hrabiowskich

Rewers sygnowany: ● MÜNCHHEIMER (sic!) TARSZY WARSZA № (korona zamknięta) 598 ✶✶.

Ciekawostka
W wyrazie STARSZY popełniono błąd, nie wybito pierwszej litery.

Przeznaczenie i datowanie - ogólnie
Guziki liberyjne spotykano tylko przy niektórych typach liberii. Można przypuszczać, że szykowne guziki liberyjne zdobiły przede wszystkim barwne liberie paradne, i to jedynie reprezentacyjnej służby dworskiej, które czasami noszone były tylko na wyjątkowe okazje. W Europie barwne liberie paradne, zdobione szykownymi i cennymi guzikami, zaczęły być modne w II połowie XVIII wieku, a w XIX wieku były już stosunkowo popularne. Postęp techniczny spowodował obniżkę cen guzików, co wpłynęło na większą ich dostępności, a co za tym idzie i popularność. Liberie były w powszechnym użytku do wybuchu I wojny światowej, a gdzieniegdzie aż do wybuchu II wojny. Do czasów współczesnych liberie przetrwały w renomowanych hotelach, kasynach, klubach, restauracjach itp. Więcej informacji na temat liberii można znaleźć w artykule: www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

Podstawowe rodzaje guzików liberyjnych:

- guziki z herbem wraz z różnymi jego elementami: godłem heraldycznym, tarczą herbową, koroną rangową, klejnotem, zawołaniem, orderem, dewizą oraz trzymaczami;
- guziki z samym godłem heraldycznym;
- guziki z monogramem (prostym lub złożonym) z koroną lub bez korony rangowej;
- guziki z samą koroną rangową.

Ciekawostka
Warto też wspomnieć o guzikach liberyjnych w wersji małżeńskiej. Na takich guzikach umieszczano najczęściej herby dwóch rodów, z których pochodzili małżonkowie, często zaznaczając pozycję każdej z rodzin poprzez dodanie odpowiedniej korony rangowej. Spotyka się również guziki na których zamiast herbów dwóch rodzin umieszczono monogramy wraz z przynależnymi im koronami rangowymi.

Źródła
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z herbem na tarczy herbowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z herbem bez tarczy herbowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem i koroną rangową
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z monogramem bez korony rangowej
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki z samą koroną rangową
Podobne guziki na stronie Buttonarium Polska - guziki w wersji małżeńskiej
GUZIKI LIBERYJNE KATALOG, Elbląg 1988
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.1, Elbląg 2008
Zajchowski Zb. - Guziki herbowe . cz.2, Elbląg 2013
www.buttonarium.eu - Guziki liberyjne, zbiór informacji

Wytwórca: MUNCHHEIMER ?

Opis tego wytwórcy jest jeszcze w trakcie opracowania.